

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621205735
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7621205735.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne: R. H., narodená XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom v Hlohovci, Železničná 4/A, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia 500 €, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová ves zo dňa 04. apríla 2022, sp. zn. 10Csp/24/2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová ves zo dňa 04. apríla 2022, č.k. 10Csp/24/2021-96 vo vyhovujúcom výroku (výrok I.) a súvisiacom výroku o trovách konania (výrok III.).

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 04. apríla 2022 č.k. 10Csp/24/2021-96 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku žalobkyňi sumu 300 € (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.). Vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení vo veci samej (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala zaplatenia sumy 500 € titulom primeraného finančného zadostučinenia a náhrady trov konania.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že dňa 31.01.2019 vydal Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudok sp. zn. 2Csp/151/2017, v ktorom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu 1.474,97 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 26.08.2016 do zaplatenia a zaviazal žalobkyňu na zaplatenie 37,70 % z náhrady trov právneho zastúpenia žalovanému. Dňa 20.01.2020 Okresný súd Spišská Nová Ves vydal dopĺňací rozsudok sp. zn. 2Csp/151/2017, v ktorom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu 1.734,05 € s príslušenstvom a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/26/2020 súd odmietol odvolanie žalobkyne voči vyhovujúcemu výroku rozsudku z 31.01.2019 a zrušil výrok o náhrade trov konania. Zmenil vyhovujúci výrok dopĺňacieho rozsudku, a to tak, že žalovanému uložil povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia zaplatiť žalobcovi sumu 280 € s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietol. V týchto rozsudkoch súd prejudiciálne vyslovil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8300050708 zo dňa 17.12.2012 a zmluva o revolvingovom úvere č. 8300050709 zo dňa 17.12.2012 je bezúčinná

a bez poplatkov, na základe ktorých skutočností bol žalovaný povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 137a, § 151 ods. 1 CSP, § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že predpokladom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia svojho práva alebo povinnosti u dodávateľa na súde. Nevyžaduje sa, aby oprávnenej osobe musela byť konaním dodávateľa spôsobená aj reálna škoda. Stačí, ak k takej škode mohlo dôjsť. Súd dospel k záveru, že žalovaný porušil práva žalobkyne, resp. si v dostatočnej miere nesplnil svoje povinnosti pri poskytnutí spotrebiteľského úveru. Súd mal preto za preukázané splnenie hmotnoprávnej podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Čo sa týka výšky priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, súd dospel k záveru, že dôvody, o ktoré opiera žalobkyňa svoj nárok, sú dôvodné, avšak iba čiastočne. Pokiaľ žalobkyňa odvodzovala výšku primeraného finančného zadosťučinenia od skutočnosti, že žalobkyňa v konaní o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky bola nútená vyhľadať kvalifikovanú právnu pomoc, súd uviedol, že o nároku žalobkyne na náhradu trov konania, bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2Csp/151/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/26/2020, a teda táto skutočnosť nemôže byť podkladom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že iniciovala spor s nepochybné ekonomicky silnejšou stranou, súd uviedol, že príslušná legislatíva je vo všeobecnosti nastavená na ochranu spotrebiteľa ako slabšou procesnou stranou, pričom na tieto skutočnosti sa prihliada nielen v hmotnom práve, ale aj v procesných kódexoch. Ak žalobkyňa tvrdila, že žalovaný sa tohto protiprávneho konania dopustil v stovkách ďalších prípadov, súd uviedol, že žalobkyňa nepredložila súdu žiaden konkrétny prípad, v ktorom by žalovaný po právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Košiciach v danej veci uzatvoril s iným spotrebiteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorej by žalovaný dojednal rovnaké zmluvné podmienky, ktoré súdy v skorších rozhodnutiach prejediciálne vyhodnotili ako neprijateľné. Aj samotná žalobkyňa v týchto konaniach získala určitý prospech, nakoľko minimálne od 17.01.2012 až do 10.06.2021, kedy jej bol doručený rozsudok odvolacieho súdu, užívala poskytnuté finančné prostriedky žalovaného bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov. Súd mal za to, že primeraným finančným zadosťučinením je suma 150 € na každú zmluvu o spotrebiteľskom úvere z dôvodu, že žalobkyňa bola nútená opätovne uplatniť svoj nárok na vecne a miestne príslušnom súde, žalovaný na výzvu žalobkyne nereagoval, a že už samotné vyvolanie súdneho konania môže u fyzickej osoby spôsobiť určitú mieru diskonfortu v podobe očakávania výsledku súdneho sporu. Z uvedeného dôvodu súd priznal žalobkyni nárok na finančné zadosťučinenie vo výške 300 € a v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. K uplatnenej námietke premlčania zo strany žalovaného uviedol, že predpokladom priznania nároku je predchádzajúce úspešné judikovanie porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa. Premlčacia doba nemohla začať plynúť v deň, kedy podala žalobkyňa žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, kde sa súd prejediciálne zaoberal neprípustnými zmluvnými dojednaniami, nakoľko by v tomto prípade nebola splnená podmienka judikovaného porušenia práva. Premlčacia doba teda mohla začať plynúť až dňom právoplatnosti rozsudku krajského súdu, teda odo dňa, keď bolo rozhodnutie žalobkyni doručené. Žalobkyňa konštatovala, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach jej bol doručený dňa 10.06.2021 a žalovaný toto tvrdenie nerozporoval. Z uvedeného dôvodu súd mal za to, že námietka premlčania nie je dôvodná.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania z dôvodu, že v konaniach, pri ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, sa úspech vo veci skúma čo do právneho základu, nie do výšky priznaného nároku.

7. Proti tomuto rozsudku, vo výroku I. a III., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/,f/,h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie alebo napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

8. Žalovaný namietal, že rozhodnutie súdu je odôvodnené všeobecnými závermi, ktoré nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu a súčasne sa súd nesprávne vysporiadal aj s námietkou premlčania. Pri rozhodovaní o námietke premlčania sa súd bez odôvodnenia odklonil od právneho názoru vysloveného v rozhodnutí NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017. Súd sa pritom nevysporiadal s argumentom a procesnou obranou žalovanej strany, ktorá námietku premlčania odôvodnila konkrétnymi skutočnosťami

vyplývajúcimi aj z uvedeného rozhodnutia. Žalovaný namietal, že ak súd odkazuje na konkrétne rozhodnutie dovolacieho súdu, potom je sporné, prečo na iné časti daného rozhodnutia a tam uvedené právne závery vecne súvisiace s námietkou procesnej strany nepoukáže a nezohľadní ich. Z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 vyplýva, že pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Dôvod, pre ktorý NS SR prijal vyššie citované stanovisko je daný obsahom tohto rozhodnutia. Z rozhodnutia vyplýva, že sa tak stalo na základe štvrtej dovolacej otázky, ktorú dovolateľ vymedzil tak, či je možné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby v konaní bola preukázaná existencia a výška vzniknutej škody a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda súd zaujal stanovisko, že pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy, tak cielene a vedome odpovedal na konkrétnu dovolaciu otázku. Žalovaný zároveň namietal absenciu konkrétnych skutkových záverov, ktoré by odôvodnili skutočnosťou vymedzujúce primerané finančné zadosťučinenie, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012 a rozhodnutie NS SR z 27.04.2006 sp. zn. 4Cdo/171/2005, z ktorého vyplýva, že i keď výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Z podstaty finančného zadosťučinenia vyplýva, že ide o satisfakciu za imateriálnu ujmu. Žiadnu inú funkciu mu právna úprava nepriznáva. Všeobecne teda primerané finančné zadosťučinenie znamená odčinenie nemajetkovej ujmy buď v peniazoch alebo aj nepeňažnou formou. Vyznačuje sa tým, že má osobný charakter. Pre porovnanie poukázal žalovaný na to, že žalobkyňou požadovaná suma dosahuje napríklad sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov, či poškodení zdravia, keď v roku 2017 bola hodnota 1 bodu v sume 18,24 €, t.j. v dobe, kedy došlo k podaniu viacerých žalôb spomenutých nižšie. Týmto prímerom poukazuje žalovaný zjavnú neprímeranosť žalovaného nároku. Súčasne žalovaný poukázal na to, že pri jednotlivých druhoch finančného zadosťučinenia sa vyžaduje, aby vykonaným dokazovaním boli preukázané konkrétne skutkové okolnosti na to, aby o ňom súd mohol rozhodnúť. Inak tomu nemôže byť ani pri primeranom finančnom zadosťučinení, avšak v prejednávanej veci vykonaným dokazovaním neboli preukázané konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali sumu 300 € ako finančné zadosťučinenie. Suma 300 € je excesívna a jej priznanie nemá oporu vo výsledkoch dokazovania. Ani súd totiž v rozsudku neuvádza žiadne osobitné okolnosti.

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že súdna prax všeobecných súdov SR svojou rozhodovacou činnosťou ustálila kritéria dôležité pri posudzovaní výšky priznaného primeraného zadosťučinenia, na ktoré žalobkyňa poukázala v spojení s prejednanou vecou. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že súd neuviedol konkrétne dôvody, na základe ktorých priznal primerané finančné zadosťučinenie, žalobkyňa poukázala na bod 17 napadnutého rozhodnutia, kde je dané odôvodnenie priznania primeraného finančného zadosťučinenia v danej výške. Poznamenala, že bez právneho významu nie je tiež to, že z rozsiahlej rozhodovacej praxe vyplýva, že žalovaný sa voči spotrebiteľom dopúšťa recidívy, pokiaľ ide o porušovanie práv spotrebiteľov, o ktorej má žalovaný nepochybne i vedomosť, ako aj mnohopočetnej rozhodovacej praxe slovenských súdov o vadnosti svojich produktov, v dôsledku čoho sú tieto opakovane, stabilne vyhlasované za bezúročné a bez poplatkov, prípadne obsahujú vo výroku rozhodnutia určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Žalobkyňa poukázala na množstvo rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktoré sa týkajú otázky výšky priznaného primeraného zadosťučinenia na rovnakom právnom základe a argumenty žalobkyne, ako aj závery súdu na túto v plnom rozsahu reflektujúce. Žalobkyňa poznamenala, že v prejednávanej veci neuplatnila ani 1/3-inu zo sumy, ktorú žalovaný na úkor žalobkyne z titulu bezdôvodného obohatenia získal (1/3 zo sumy 1.754,97 € by predstavovala približne 585 €), pričom žalobkyňa uplatnila len sumu 500 € a súdom priznaná suma je 300 €, pričom v percentuálnom vyjadrení spotrebiteľa vo vyššie uvedených rozhodnutiach požadovali a bolo im priznané v rozsahu 30 až 90 % zo sumy vymoženého bezdôvodného obohatenia proti porušovateľovi spotrebiteľských práv. K námietke premlčania žalovaného uviedla, že premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, ako je konanie právoplatne skončené. Predpokladom na podanie žaloby o primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa voči subjektu, ktorý právo spotrebiteľa porušil, teda súdom uznaný konkrétny nárok vyplývajúci z porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľa. V predmetnom konaní súd mal preukázať, že došlo k porušeniu práva žalobkyne ako spotrebiteľky, a to z pripojených rozsudkov Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2Csp/151/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 2CoCsp/26/2020, kde žalovanému bola v celkovej výške uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu 1.754,97 € titulom bezdôvodného obohatenia. Oba súdy konštatovali, že žalovaný porušil práva žalobkyne tým, že žalovaným požadovaná úroková sadzba

v rozsahu 70,01 % bez všetkých pochybností prekračuje mieru akceptovateľnú spoločnosti založenej na zásadách čestnosti, poctivosti a konania v súlade s dobrými mravmi. Oba súde zhodne dospeli k záveru, že úvery zo zmlúv, ktoré boli predmetom konania je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov. Rozhodnutie okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu sa stalo právoplatné dňa 25.07.2021. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola žalobkyňou súdu doručená dňa 27.11.2021. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/126/2017 je zrejmé, že jediným predpokladom, ktoré sa vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia je treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napríklad nárok zo zodpovednosti za škodu z bezdôvodného obohatenia a podobne. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma sa nevyžaduje. Z uvedeného je zrejmé, že až z právoplatného rozhodnutia súdu, teda jeho výrokovej časti vyplynul záver o porušení práva alebo povinnosti. Pre začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie nároku na finančné zadosťučinenie je teda rozhodujúci záver o úspešnom uplatnení niektorého z práv spotrebiteľa. Žalobkyňa poukázala na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky. Poznomenala, že bola nútená v dôsledku konania žalovaného domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé jej privediť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné. S poukazom na uvedené okolnosti nemožno pochybovať, že výška žalobkyňou požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátna skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobkyni ako spotrebiteľovi a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov. Má za to, že súd svoje právne závery vysvetlil jasne, presvedčivo a zrozumiteľne a z týchto dôvodov navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu doručené dňa 03.07.2022. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. Výrok rozsudku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.), nebol odvolaním žalobkyne napadnutý, nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

13. Predmetom odvolacieho prieskumu bol rozsudok vo výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 300 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

14. Rozsudok je vo výroku I. vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v tomto rozsahu potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 11.10.2022 o 9.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 4.10.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

16. Žalovaný namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, t. j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

18. Rozhodnutiu súdu v napadnutom rozsahu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok v napadnutom rozsahu nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

19. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

21. Žalovaný vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakoval a podrobnejšie rozviedol svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dôsledne vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

22. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení všetkých zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. a v zhode so súdom prvej inštancie považuje priznané finančné zadosťučinenie vo výške 300 € za primerané s ohľadom na kritériá, ktoré súd zohľadnil pri určovaní tejto výšky.

23. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k vyššie uvedeným záverom s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalovaného, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

24. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

25. Predmetom konania je nárok na primerané finančné zadosťučinenie, vyplývajúce z ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý vzniká, ak sú splnené podmienky stanovené zákonom, a to: a) spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní na súde porušenie práv alebo povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi, b) je úspešný.

26. V prejednávanej veci podstatou odvolacích námietok je tvrdenie žalovaného o nesplnení zákonných podmienok pre priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyni, neprimeranosť výšky priznaného finančného zadosťučinenia ako aj nesprávne posúdenie premičania.

27. Podľa ust. § 3 ods. 5 poslednej vety zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenia od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

28. Ako vyplýva z vyššie citovaného zákonného ustanovenia, jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

29. Otázkou úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia vysvetlil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016 a sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019.

30. V rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016 najvyšší súd v súvislosti s ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

31. V rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 najvyšší súd nadviazal na vyššie uvedené závery a zároveň sa zaoberal otázkou, či je možné priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vznikutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Uviedol, že ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľovi. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

32. Vychádzajúc z vyššie citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu odvolací súd konštatuje, že možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná konkrétna ujma, či už materiálna alebo nemateriálna (morálna) a bez toho, aby spotrebiteľ musel preukazovať výšku vznikutej ujmy. Jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je iba to, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, tak, ako bolo vysvetlené vyššie, preto výklad prezentovaný žalovaným (pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy), týkajúci sa predpokladu uplatnenia daného nároku nie je správny.

33. Žalobkyňa úspešné uplatnenie porušenia jej práv a povinností žalovanému preukázala rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2Csp/151/2017 zo dňa 31.01.2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom sp. zn. 2Csp/151/2017 zo dňa 20.01.2020 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/26/2020 zo dňa 10.06.2021, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 25.07.2021 a ktorými súdy určili, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1.474,97 € s príslušenstvom a sumu 280 € s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia, pričom súdy dospeli k záveru o tom, že posudzované spotrebiteľské zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov, keďže ročná úroková sadzba úveru značne prevyšovala priemerné úrokové miery bánk poskytované v rozhodnom období.

34. Tým bolo preukázané porušenie práv žalobkyne ako spotrebiteľky a povinností žalovaného pri uzavieraní spotrebiteľských zmlúv so žalobkyňou. Bola tak splnená zákonná podmienka pre vznik nároku

žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

35. Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením otázky premlčania nároku žalobkyne, nakoľko vychádzajúc z výkladu prezentovaného vyššie, jediným predpokladom na uplatnenie tohto nároku je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

36. Otázka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu uplatnenia nároku na primerané finančné zadosťučinenie bola vysvetlená v rozhodnutí NS SR sp. zn. 6 Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016, tak ako je citovaná vyššie, preto sa odvolací súd nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného, v ktorej namietal, že pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

37. Nielen rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 ale aj zákon č. 250/2007 Z.z. v ustanovení § 3 ods. 5 poslednej vety výslovne stanovuje, že jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

38. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie tak nemožno uplatniť skôr, ako je porušenie práva spotrebiteľa úspešne právoplatne judikované súdom, a preto aj premlčania doba na uplatnenie tohto nároku nemôže začať plynúť skôr, než dňom nasledujúcim po právoplatnosti príslušného rozhodnutia.

39. V prejednávanej spore rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2Csp/151/2017 zo dňa 31.01.2019 v spojení s doplniacim rozsudkom sp. zn. 2Csp/151/2017 zo dňa 20.01.2020 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/26/2020 zo dňa 10.06.2021, nadobudlo právoplatnosť dňa 25.07.2021, počnúc dňom 26.07.2021 mohla žalobkyňa svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatniť na súde. Žaloba bola súdu doručená 30.11.2021, preto odvolacia námietka premlčania prednesená žalovaným nie je dôvodná.

40. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zák. č. 250/2007 Z.z. nestanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť, s výnimkou, že toto musí byť primerané.

41. Určenie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu a súd určí, aká výška finančného zadosťučinenia je primeraná vždy s ohľadom na okolnosti danej veci. Nemôže ísť teda o úvahu svojvoľnú a túto musí súd v odôvodnení rozsudku vysvetliť tak, aby bolo zrejmé, prečo práve priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje za primerané finančné zadosťučinenie v danej konkrétnej veci.

42. Aj keď podmienkou priznania finančného zadosťučinenia nie je vznik ujmy ani hrozba ujmy spotrebiteľovi v dôsledku porušenia jeho práva dodávateľom, existujúca alebo hroziaca ujma môže byť jedným z kritérií pre posudzovanie primeranosti výšky finančného zabezpečenia.

43. Súdna prax doposiaľ vychádzala pri posudzovaní primeranosti finančného zabezpečenia z kritérií, akými sú rozsah, v akom dodávateľ svoje povinnosti porušil, aké majetkové plnenie dodávateľ získal na úkor spotrebiteľa v dôsledku porušenia svojich povinností, hoci na nich nemal nárok, zohľadňuje dobu trvania protiprávneho stavu, nevyhnutnosť domáhania sa práv v súdnom konaní, vzniknutú, prípadne hroziacu ujmu spotrebiteľovi.

44. V tu prejednávanej veci žalobkyňa určila výšku finančného zadosťučinenia ako 500 €, vychádzajúc z výšky bezdôvodného obohatenia priznaného súdom (1.754,97 €). Zdôraznila, že (iba) táto suma (oproti sume 4.682 €) jej bola priznaná z dôvodu premlčania a z dôvodu, že bola v dôkaznej núdzi, keďže ako odvolací súd poznamenal, žalobkyňa žiadala žalovaného o predloženie prehľadu uhradených splátok, ktorý dôkaz nebol účelovo predložený žalovaným s cieľom sťažiť jej výkon procesných práv v súdnom konaní, čo súd vyhodnotil ako postup v rozpore so zásadou zákazu zneužitia práv.

45. Táto majetková ujma je jedným z kritérií pre posudzovanie primeranosti výšky finančného zabezpečenia.

46. Súd v odôvodnení rozsudku (odsek 17.) uzavrel, že už len samotné vyvolanie súdneho konania môže u fyzickej osoby spôsobiť určitú mieru diskomfortu v podobe očakávania výsledku súdneho sporu.

47. S týmito úvahami sa stotožňuje aj odvolací súd a dopĺňa, že protiprávny stav trval od 20.04.2017, keď žalobkyňa uplatnila svoj nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia na súde a trval až do 10.06.2021, keď vo veci rozhodol odvolací súd. Žalobkyňa bola nútená domáhať sa svojich práv v súdnom konaní, v ktorom mala sťažené postavenie v súvislosti s preukázaním svojho nároku, nakoľko žalovaný v rozpore s povinnosťami veriteľa na predloženie potvrdenia o úhrade dlhu, spočiatku odmietol žalobkyni predložiť doklad o čase úhrady splátok jej záväzku tak, aby mohla bezpochyby ustáliť, v akom rozsahu je jej žaloba dôvodná. Rovnako aj predloženie prehľadu uhradených splátok nebol účelovo predložený žalovaným s cieľom sťažiť výkon jej procesných práv v súdnom konaní (bod 34 rozhodnutia KS v Košiciach). Tieto skutočnosti boli následne zohľadnené pri rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania žalovanému.

48. Súdne konanie trvajúce štyri roky nepochybne predstavuje negatívny zásah do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilý privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, neistoty, nepríjemných pocitov zo súdneho konania a z jeho výsledku a podobne.

49. Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených kritérií odvolací súd dospel k záveru, že priznané finančné zadostučinenie vo výške 300 € je primerané porušeniu práv žalobkyne a povinností žalovaného, ako boli vyššie uvedené a takto priznané finančné zadostučinenie plní tak funkciu satisfakčnú, ako aj sankčnú.

50. Úvaha súdu prvej inštancie o výške finančného zadostučinenia preto nevybočila z medzí a hľadísk ustanovených zákonom a nemožno dospieť k záveru, že v rozsahu, v akom bola priznaná, dôjde k finančnému obohateniu sa žalobkyne. Priznaná výška je primeraná okolnostiam prejednávanej veci.

51. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku I. a v súvisiacom výroku o trovách konania v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil.

52. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.

53. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).